

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tekoälypolitiikan hyväksyminen

Aluehallitus 09.03.2026
3088/07.00.00/2026

Valmistelija kehitys- ja ICT-johtaja Toni Suihko, puh. 040 703 5159,
toni.suihko(at)omahame.fi, tietojohtamisen palvelupäällikkö Teemu
Oksanen, puh 040 584 7258, teemu.oksanen(at)omahame.fi

Selostus Tekoälyn rooli julkisissa palveluissa kasvaa nopeasti, ja sen
hyödyntäminen edellyttää selkeitä ja yhtenäisiä pelisääntöjä koko
hyvinvointialueella.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella tekoälyä on sovellettu tällä hetkellä lähinnä erilaisissa pilottikokeiluissa mutta tekoälyn käyttö laajenee nopeasti osaksi palvelujen kehittämistä, työn tukemista ja tiedolla johtamista. Tulevia sovelluskohteita ovat esimerkiksi hallinnon prosesseissa, asiakasohjauksessa, palvelutarpeen arvioinnissa sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämisessä, ja käyttöalueet laajenevat teknologian kehittymisen myötä. Hyvinvointialueen strategiassa korostuvat vaikuttavuus, tuottavuus ja palvelujen uudistaminen tieto- ja teknologiaratkaisujen avulla. Tekoäly tukee näitä tavoitteita tarjoamalla keinoja palveluiden sujuvoittamiseen, ennakoiwaan työotteeseen sekä henkilöstön työn kuormituksen vähentämiseen.

Teknologian nopea kehitys ja käyttöalueiden laajeneminen korostavat tarvetta sille, että tekoälyn soveltaminen tapahtuu hallitusti, turvallisesti ja läpinäkyvästi. Ilman selkeitä periaatteita ja vastuita tekoälyn soveltamiseen liittyy riski hajanaisista käytännöistä ja turvallisuutta, yhdenvertaisuutta tai lainsäädännön noudattamista vaarantavista tulkinnoista.

Tekoälypolitiikka on tarpeellinen, koska se antaa yhteiset periaatteet, vastuut ja menettelytavat tekoälyn käytölle ja kehittämiselle. EU:n velvoittava tekoälyasetus (AI Act) ja muu lainsäädäntö, kuten tietosuojalainsäädäntö (EU:n tietosuoja-asetus (GDPR)), velvoittavat julkisia toimijoita arvioimaan ja hallitsemaan tekoälyratkaisuihin liittyviä riskejä. Tekoälypolitiikka toimii hyvinvointialueella tämän veloitteen toimeenpanon perustana: sen avulla varmistetaan, että tekoälyratkaisut suunnitellaan ja otetaan käyttöön lainsäädännön mukaisesti, riskejä ennakoiden ja asiakas- ja potilasturvallisuus huomioiden.

Tekoälypolitiikka määrittelee, missä tilanteissa tekoälyä voidaan hyödyntää, millaisia riskejä tulee arvioida ja miten varmistetaan asiakkaiden ja potilaiden turvallisuus sekä oikeusturva ja palveluiden eettisyys. Keskeisiä eettisiä periaatteita ovat läpinäkyvyys, turvallisuus, yhdenvertaisuus ja lainsäädännön noudattaminen. Poliitiikka antaa myös kokonaiskuvan tekoälyn elinkaaren hallinnasta ja selkeyttää vastuita eri toimijoiden välillä organisaation sisällä. Yhtenäinen tekoälypolitiikka varmistaa, että tekoälyratkaisuja käytetään strategisesti johdetusti, yhdenmukaisesti ja eettisesti koko organisaatiossa.

Tekoälypolitiikan tarkoituksena on lisäksi varmistaa, että organisaatiolla on johdonmukainen hallintamalli tekoälyn elinkaaren hallintaan. Tämä sisältää mm. käyttötarkoitusten määrittelyn, riskienarvioinnin, tietosuojan ja tietoturvan varmistamisen, jatkuvan seurannan ja valvonnan sekä osaamisen kehittämisen. Ilman selkeää politiikkaa tekoälyn käyttöönottoon

liittyvät vastuut, riskit, valvonta ja käyttöperiaatteet jäisivät hajanaisiksi, mikä voisi vaarantaa sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden että lainsäädännön noudattamisen.

Politiikkaa tukevat erilliset ohjeet ja menettelyt, kuten tekoälyn hallintamalli, tietosuoja- ja tietoturvaohjeistus sekä toimialakohtaiset käyttöönotto-ohjeet. Nämä määrittävät yksityiskohtaiset toimintatavat ja vastuut tekoälyratkaisujen käytölle ja valvonnalle. Poliitiikan toimeenpanosta vastaa hyvinvointialueen johtoryhmä osana normaaleja johtamis- ja valvontamenettelyjä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tekoälypolitiikka on liitteenä.
(JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10.5 § 33 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tekoälypolitiikan version 1.0
2. että politiikka otetaan käyttöön välittömästi hyväksymisen jälkeen niin, että tekoälypolitiikan mukainen toimeenpano, seuranta ja päivittäminen toteutetaan osana hyvinvointialueen normaalia johtamis- ja valvontajärjestelmää.

Päätös

Täytäntöönpano Asiaote / kehitys- ja ICT -johtaja Toni Suihko, ICT -palvelutuotantopäällikkö Pauli Hirvonen, tietojohtamisen palvelupäällikkö Teemu Oksanen, tieto- ja vaikuttavuusjohtaja Katja Antikainen, kehityspäällikkö Hanna Narsakka, toimialajohtajat Jussi Savola, Jarmo Lappalainen, Satu Ala-Kokko, Marika Paasikoski-Junninen, Jorma Haapanen ja Petri Talikka

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus